

Proč ještě firmy platí za likvidaci zářivek

21.3.2011 Facility Manager str. 12 Ekologie

RED Ekolamp

Některé správcovské firmy likvidují použité zářivky v režimu odpadů a zbytečně za jejich likvidaci platí.

„Myslíme ekologicky a jednáme ekonomicky,“ řekl nám Alexandr Hanousek k nové strategii pro firemní partnery kolektivního systému EKOLAMP, který v České republice zajišťuje zpětný odběr a recyklaci vysloužilých osvětlovacích zařízení. A odpovídal také na naše otázky...

* EKOLAMP zajišťuje zpětný odběr světelných zařízení a svítidel již od roku 2005. Jak na tom váš kolektivní systém je? Jste jediní, kdo se věnuje pouze jedné kategorii elektroodpadu?

Náš kolektivní systém prošel za těch téměř šest let existence ohromným rozvojem. Spolupracujeme s 580 sběrnými dvory měst a obcí na celém území Česka. Více než 3 000 obcí pokrýváme mobilním svozem a v rámci velkoobchodní a maloobchodní sběrné sítě spolupracujeme na zpětném odběru s 900 provozovny. Loni jsme vytvořili unikátní sběrnou síť pro sběr nefunkčních úsporných a lineárních zářivek z domácností. V obchodech, na úřadech, ve školách nebo v různých institucích jsme instalovali více než 1 200 malých sběrných nádob. Léty praxe se tak ukázalo, že u naší specifické kategorie elektroodpadu, která je oproti pračkám, ledničkám, mobilům, fénům či počítačům opravdu technologicky odlišná, dává specializace smysl. Náš systém zajišťuje zpětný odběr světelných zdrojů se stopovým obsahem těžkých kovů. To si vyžaduje odlišnou péči než velká elektrozařízení. Sběr světelných zdrojů z industriálního segmentu je uspokojivý. Velké možnosti ale zůstávají v případě průmyslových svítidel, kde zatím trh výhody spolupráce s EKOLAMPEM neobjevil.

* Co to znamená v číslech? Je přínos pro ochranu životního prostředí nějakým způsobem měřitelný?

Jedním z hlavních důvodů pro zpětný odběr elektrozařízení je potřeba zabránit úniku rtuti do životního prostředí. V úsporných a lineárních zářivkách či výbojkách je sice obsažena jen ve velmi malém množství, zásadním problémem je ale stále poměrně velké množství zářivek, které spotřebitelé i přes veškerou osvětlovou snahu vyhazují do komunálního odpadu. Recyklační technologie zpracování zářivek je poměrně složitá. Rtuť se musí bezpečně odseparovat tak, aby ostatní materiály nebyly kontaminovány a mohly se znovu použít. Naše materiálové využití dosahuje u světelných zdrojů 96 %, u svítidel je to 79 %. A hrdě můžeme tvrdit, že díky práci EKOLAMP se do přírody nedostává ročně několik desítek kilogramů rtuti. Nezanedbatelný je také fakt, že recyklace přináší zdroj druhotních surovin, zejména pak vzácných kovů.

* Znáte již výsledky kolektivního systému za loňský rok? Projevilo se nějak i u váš ekonomické zpomalení? Nedostává se více elektroodpadu mimo systém?

Nic tomu nenasvědčuje, krize ovlivnila zejména rozsah investic do obměny osvětlovacích zařízení a to pro EKOLAMP znamenalo menší přísun materiálu pro sběr a recyklaci. Při zpětném odběru a recyklaci svítidel však EKOLAMP dosáhl slušných výsledků. V roce 2010 jsme sebrali 277 t. U světelných zdrojů byl zaznamenán drobný nárůst na hodnotu 722 t. Pro představu je to téměř 5 milionů jednotlivých kusů.

* To jsou slušná čísla. Z čeho je činnost EKOLAMPU financována?

Podle zákona odvádějí jednotliví výrobci a dovozci příspěvky na recyklaci, které přičítají k ceně svých výrobků při prodeji zákazníkům. EKOLAMP působí jako správce těchto financí a zajišťuje pro sdružené výrobce a dovozce služby spojené se sběrem a ekologickou

likvidací osvětlovacích zařízení – a nejen to. Mnoho úsilí věnujeme také informačním a edukačním aktivitám pro širokou veřejnost a mládež, které se týkají právě oblasti zpětného odběru. Do nich dnes zapojujeme i naše partnery.

* Kdo se může stát partnerem EKOLAMPU?

Prakticky kdokoli, ať už jde o průmyslový podnik, obchodní řetězec, nemocnici, obec nebo například správce nemovitostí. Partnerství s EKOLAMP je výhodné pro jakoukoli firmu či organizaci, která se ze zákona musí postarat o svá vysloužilá osvětlovací zařízení. EKOLAMP se také snaží nabízet stále něco nového. Pro své partnery tak naše nezisková organizace zajišťuje kompletní služby v oblasti separovaného sběru, svozu i recyklace vysloužilých svítidel a světelných zdrojů.

* Jaké výhody přinášíte firmám z oboru facility managementu?

Facility management je klasickým příkladem moderní servisní činnosti při správě majetku, jejímž cílem je snižovat náklady a zvyšovat kvalitu. To je přesně oblast, na kterou cílí naše nabídka. Vůbec nechápu, proč dnes ještě některé správcovské firmy likvidují použité zářivky v režimu odpadů a zbytečně za likvidaci platí. Pokud by spolupracovaly s námi, tak se o nic nemusejí starat a ušetří. Na své náklady zařídíme veškerou logistiku a administrativu se zpětným odběrem zářivek a svítidel. Nyní ještě navíc nabízíme všem našim partnerům novou generaci velkokapacitních kontejnerů.

* Pro koho jsou tyto kontejnery určeny?

Jsou navrženy pro sběrná místa s větším objemem vyřazených světelných zdrojů, které je potřeba předat k odborné recyklaci. Svou konstrukcí jsou vhodné zejména pro umístění ve venkovních prostorech. Byly tedy již koncipovány s ohledem na provozní potřeby sběrných míst, přepravních společností a recyklačních firem. Díky technologickým úpravám do nich při špatných klimatických podmínkách nezatéká, a elektrozařízení tak není po dobu uskladnění na sběrných místech nijak znehodnoceno. To myslím ocení jejich uživatelé a provozovatelé zejména v zimních měsících, kdy elektrozařízení často zamrzala a nám vznikaly problémy při jejich následném zpracování. Nicméně ti partneři, pro něž není velkokapacitní kontejner vhodný třeba pro nedostatek místa, mohou pro sběr vysloužilých světelných zdrojů využívat osvědčené kartónové krabice.

* Čím chce EKOLAMP zaujmout své partnery do budoucna?

V nadcházejícím období se chceme soustředit hlavně na cílené získávání strategických partnerů pro sběr osvětlovacího zařízení, jimž budeme poskytovat služby přímo na míru. V neposlední řadě budeme pracovat také na zlepšování našeho informačního systému. Svým spolupracovníkům říkám, že musíme myslet ekologicky, ale jednat ekonomicky, aby naše činnost dávala dlouhodobě smysl i pro naše partnery.

Foto popis| Alexandr Hanousek je absolventem VŠE a již dva roky stojí v čele kolektivního systému EKOLAMP, který v Česku od roku 2005 provozuje systém sběru a recyklace světelných zdrojů a svítidel. EKOLAMP dnes v Česku zajišťuje více než 80 % zpětného odběru osvětlovacího zařízení.